

На подземните богове — D. M. или прочетено Dis manibus¹⁾). Това е обикновената формула, съ която започват латинските надгробни надписи; това е единъ видъ посвещение и обръщане къмъ боговетъ, които споредъ вѣрванията на римлянитъ сж владѣли въ подземния миръ надъ душитъ на умрѣлитъ.

Плочата е била поставена надъ гроба на Тиберия Клавдия Нигеръ, синъ Тибериевъ, отъ трибата Сергия на града Никополъ и ветеранъ отъ I Италийски легионъ.

За направата и поставянето на надгробната плоча се погрижилъ Тиберий Клавдий Зотикъ волноотпущенникъ и наследникъ на умрѣлия.

Тиберий Клавдий Зотикъ, който се погрижилъ за направата на надгробния камъкъ е волноотпущенникъ (libertus) на умрѣлия, т. е. Зотикъ е билъ робъ на починалия ветеранъ, който му дарувалъ свободата и го направилъ свой наследникъ. Зотикъ отъ признателностъ и почитание издигналъ надгробенъ паметникъ на починалия свой благодетель.

Триба (tribus) е означавало първоначално едно отъ тритъ военни и административни дѣления на града Римъ. Въ послѣдствие броятъ на трибитъ се увеличилъ и тѣхното значение се измѣнило. Въ случая „триба“ означава градска частъ на града Никополъ (сега развалини, стари Никюпъ на р. Росица) Nicopolis ad Istrum или ad Haemus.

Тиберий Клавдий Нигеръ е билъ ветеранъ отъ I Италийски легионъ, чийто главенъ станъ е билъ въ Novae (сега градище „Стъкленъ“, при Свищовъ). Обикновено римскитъ легионери следъ тѣхното уволнение сж оставали и сж се поселвали въ страната, където ги заварвало уволнението. Тиберий Клавдий Нигеръ се билъ поселилъ въ Никополъ. Камъкътъ навѣрно е е пренесенъ отъ Никюпъ въ Г.-Орѣховица.

Тоя надписъ е издаванъ и другъ пжтъ.

Въ 1867 година консултътъ Шой намѣрилъ тоя латински осмореденъ надписъ въ църквата „Св. Петъръ“, тогава наричана „Св. Апостоли“. Той билъ издѣлбанъ върху надгробенъ камъкъ, забитъ въ гробищата на църквата, съ лавровъ венецъ и посветенъ на единъ ветеранъ отъ I Италийски легионъ. Каницъ, както и Шой сжщо пишатъ за този надгробенъ камъкъ, обаче, надписа не го подробно писватъ, нито дава превода му.

Тоя надписъ е важенъ, защото изобщо латинскитъ надписи отъ Никополъ сж малобройни; обикновено тѣ сж на гръцки езикъ. Интересенъ е още, защото въ него се поменува името на трибата Сергия, една отъ трибитъ на Римъ.

1) И двата латински надписа — въ Лѣсковещъ и при черквата „Св. Петъръ“ въ Горна-Орѣховица провѣри и прегледа младия археологъ Д. П. Димитровъ, комуто сжщо има да благодаримъ.

Възв. 19. IV. 69. 16. 1) Вж. Записки отъ вѣтъ, сжщитъ записки